

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 38P/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121241285
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krajčovicová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6121241285.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti W., B., N.. XX.XX.XXXX P. B.N., N.. XX.XX.XXXX, obe maloleté deti bytom ako matka, zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky: M. Y.Á., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom ulica Q.. K. XXX/X, Ľ., t. č. bytom DEBORA útulok pre matky s deťmi, Topoľová 4924/8, Banská Bystrica a otca: F. W., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom ulica Q.. K. XXX/X, Ľ., v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Maloleté deti W., B., N.. XX.XX.XXXX P. B., N.. XX.XX.XXXX, sú dočasne zveruje do starostlivosti matky.

II. Otec maloletých detí je povinný dočasne prispievať na výživu maloletej B. W., N.. XX.XX.XXXX výživným v sume 70 eur mesačne a na výživu maloletého B. W., N.. XX.XX.XXXX výživným v sume 60 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

III. Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod spisovou značkou 38P/19/2021.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka (ďalej tiež ako „matka“) sa návrhom doručeným súdu dňa 16.02.2021 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti navrhovateľky a uložil otcovi povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletých detí vo výške 70 eur na mal. B. a 60 eur na mal. B. vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Navrhovateľka podaný návrh odôvodnila tým, že dňa 12.02.2021 bola nútená ujsť spolu s maloletými deťmi, pretože bola pod neustálym psychickým tlakom a strachom. Podľa jej vyjadrenia bývala situácia v domácnosti matky a otca maloletých kritická najmä cez víkendy, kedy otec maloletých detí so svojim otcom požívajú alkoholické nápoje od piatka do nedele, následne vyvolávajú hádky, a to aj pred maloletými deťmi. Situácia v rodine sa výrazne zhoršila od októbra 2020, kedy otec maloletých detí navrhovateľku vyhazoval z domu pod vplyvom alkoholu. V rámci spolužitia matke zakazoval stretávanie s rodinou a priateľmi, pred deťmi jej vulgárne nadával a vyhrážal sa, že ak navrhovateľka od otca odíde, deti jej nedá resp. vezme. V domácnosti opakovane dochádzalo k roztržkám pred deťmi, stará matka detí žijúca s nimi situáciu neriešila, a tak svojim spôsobom podporovala ich konanie. Domácnosť pozostávala z jednej izby obývanej navrhovateľkou, otcom a maloletými, druhej izby obývanej starými rodičmi a spoločnej kuchyne a sociálneho zariadenia. Navrhovateľka sa bála naďalej v tomto prostredí zotrvať, pomoc jej poskytla vlastná rodina, ktorá požiadala o pomoc krízové centrá, pričom do jedného z nich matka s deťmi ušla. Otec so svojou rodinou sa navrhovateľke po odchode so spoločnej domácnosti vyhrážali a po zistení, kde sa navrhovateľka s maloletými deťmi nachádza, obťažovali tiež ďalšie matky s deťmi. Starostlivosť o maloleté deti a bežné činnosti s tým spojené zabezpečovala navrhovateľka, otec sa na tomto nepodieľal. Úhradu poplatkov za domácnosť zabezpečoval otec maloletých detí a stará

matka. Rodičovský príspevok navrhovateľky a príspevky na deti boli do 12.02.2021 poukazované na účet starej matky, ktorá z nich dávala navrhovateľke 170 eur, za ktoré zabezpečovala maloletým deťom veci bežnej potreby, nákup, poplatky do materskej školy. Príjem navrhovateľky predstavuje aktuálne 275,90 eur rodičovský príspevok a 51 eur prídavky na maloleté deti. Predpokladané výdavky navrhovateľka vyčísluje na 140 eur mesačne pre zariadenie DEBORA, na stravu cca 100-150 eur mesačne, škôlku maloletej B. cca 35 eur mesačne a plienky pre maloletého B. 30 eur mesačne. Predpokladaný príjem otca je cca 800 eur mesačne netto. Spolu s podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podala matka taktiež návrh vo veci samej, v ktorom žiada zveriť maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a uložiť otcovi povinnosť uhrádzať výživné na maloleté deti vo výške 100 eur na maloletú B. a 90 eur na maloletého B., vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

2. Súd lustráciou v sociálnej poisťovni zistil, že priemerná mesačná mzda otca maloletých detí za rok 2020 predstavuje sumu 1101,73 eur brutto.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. V predmetnej veci sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku (CMP), pri ktorom sa aplikuje všeobecná subsidiarita Civilného sporového poriadku (CSP) spočívajúca v koncepcii, že CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu. Teda tam, kde takéto odlišnosti CMP nestanovuje, uplatní sa CSP ako generálny procesný kódex. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je zrejmé, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení pre mimosporové konania s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikoval príslušné ustanovenia § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP.

14. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný charakter). Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne jeho právne postavenie sa zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

15. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným, nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

16. Súd posúdením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že podaný návrh je dôvodný. Navrhovateľka podľa názoru súdu osvedčila, že je v záujme maloletých detí zabezpečenie dostatočnej úrovne starostlivosti o ich osobu a je v záujme maloletých detí, aby bola súdnym rozhodnutím garantovaná stabilita prostredia, v ktorom sa maloleté deti zdržiavajú, ako aj ochrana ich duševného, telesného a citového vývinu. Maloleté deti sú v dôsledku neprijateľného správania ich otca opakovane svedkom hádok medzi rodičmi, fyzického a verbálneho napádania matky zo strany otca, požívania alkoholických nápojov otca detí a ich starého otca v domácom prostredí, ako aj vulgárneho nadávania. Otec maloletých detí sa podľa návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľke vyhrážal, že jej maloleté deti vezme a starostlivosť o ne bude zabezpečovať namiesto navrhovateľky otec. Z vyššie uvedeného tak hrozí, že ak sa status maloletých detí dočasne neupraví neodkladným opatrením, starostlivosť o maloleté deti môže zabezpečovať osoba otca, u ktorého je možno mať (vychádzajúc z vyjadrení matky v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) pochybnosti o jeho osobnostných predpokladoch pre starostlivosť o maloleté deti, so zásadným negatívnym vplyvom najmä duševný vývoj maloletých. Súd v posudzovanom prípade má spochybnenú spôsobilosť otca pozitívne vplyvať svojim správaním na maloleté deti, ktoré podľa tvrdení matky mali byť svedkom násilného správania otca voči matke. Súd je povinný dbať o to, aby sa rodičia medzi sebou vzájomne rešpektovali, čo nie je splnené v prípade agresívneho správania jedného rodiča voči druhému. Nerešpektovanie dôstojnosti druhého rodiča má na maloleté deti, ktoré majú vyrastať v prostredí pozitívnych emócií, negatívny vplyv. Súd neodkladným opatrením upravil právo maloletých detí na stabilitu výchovného prostredia a poskytol ochranu maloletým deťom, keď ich dočasné zverenie navrhovateľke zastabilizuje situáciu tak, aby u rodičov nedochádzalo k ďalším vyhroteným konfliktom, čoho svedkovia budú maloleté deti.

17. Návrh matky, aby otec prispieval na výživu maloletých detí, súd považoval taktiež za dôvodný. Účelom nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je uloženie povinnosti povinnej osobe platiť výživné v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných potrieb oprávnenej osoby. Povinnosť prispievať výživným v nevyhnutnej miere automaticky nezodpovedá odôvodneným potrebám oprávneného a možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného. Bezodkladná potreba platenia výživného v nevyhnutnej miere musí byť odôvodnená, alebo musí vyplývať zo skutkového stavu. Sústavná a dôsledná starostlivosť o maloleté dieťa je súčasťou rodičovských práv a povinností. Podmienkou pre uloženie povinnosti prispievať na výživu maloletého dieťaťa je skutočnosť, že rodičia dieťaťa spolu nežijú a netvorí spoločnú domácnosť. Vyživovacia povinnosť zaväzuje oboch rodičov bez ohľadu na to, do koho starostlivosti je dieťa zverené.

Predpokladá sa, že rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti, plní svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, ako poskytovaním stravy, ubytovania, ošatením a uhrádzaním ďalších výdavkov spojených so starostlivosťou o dieťa. Zo zákona o rodine explicitne nevyplýva, že určenie vyživovacej povinnosti na dieťa je podmienené rozhodnutím súdu o osobnej starostlivosti k maloletému dieťaťu. Vyživovacia povinnosť rodičov, ako aj právo maloletého dieťaťa trvá bez ohľadu na to, do koho starostlivosti bolo dieťa zverené.

18. V predmetnej veci sa matka domáhala, aby otec dočasne prispieval na výživu maloletých detí sumou 70 eur na maloletú B. a 60 eur na maloletého B.. Mesačný príjem matky tvorí 326 eur. Je zrejmé, že medzi účastníkmi konania nastal neúnosný právny stav, kedy matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti (in natura) a zároveň zjavne peňažne vynakladá náklady spojené so zabezpečením bývania a potrieb pre maloleté deti. Tento neistý právny stav je preto potrebné napraviť práve prostredníctvom nariadeného neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého je otec povinný prispievať na výživu oboch maloletých detí v nevyhnutnej miere, až do rozhodnutia súdu vo veci samej. Súd lustráciou v sociálnej poisťovni zistil, že priemerná mesačná mzda otca brutto za rok 2020 predstavuje sumu 1101,73 eur. V zmysle § 366 CMP súd neodkladným opatrením môže uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere, ktorú súd vzhľadom na okolnosti prípadu určil sumou 70 eur mesačne na maloletú Sofiu a 60 eur mesačne na maloletého Sebastiána, v súlade s návrhom matky. Začiatok plnenia vyživovacej povinnosti v určenej sume súd určil počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

19. Nariadené neodkladné opatrenie je len dočasným rozhodnutím, definitívne o úprave práv a povinností k maloletým deťom bude rozhodnuté rozhodnutím vo veci samej po náležitom zistení skutkového stavu. Nakoľko neodkladné opatrenie bolo vydané v priebehu konania a nie sú ním upravené pomery natrvalo, dobu trvania neodkladného opatrenia súd určil do dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 38P/19/2021.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP), a to písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Neodkladné opatrenie podľa § 325 CSP a neodkladné opatrenie podľa § 366 CMP je vykonateľné doručením (§ 332 ods. 1CSP).